

QORTI ĊIVILI PRIM'AWLA

ONOR. IMĦALLEF TONI ABELA LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tlieta, 30 ta' Marzu, 2021

Numru 4

Rikors Numru 961/19TA

**L-Avukat Dr. Malcolm Mifsud għan-nom u in rappreżentanza ta'
Aledger Limited**

vs

PR9 Network Limited (C 88531)

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors ġuramentat ta' Dr. Malcolm Mifsud nomine tal-10 ta' Ottubru 2019 li permezz tiegħu ppremetta u talab is-segwenti:

- “1. Is-soċjeta` attriċi pprestat servizzi lis-soċjeta` konvenuta f'April 2019;
2. Illi s-soċjeta` attriċi ħarġet żewġ fatturi (anness u mmarkati Dok & B)
 - a. Fattura bin-numru 51173/0063: datata ħamsa (5) ta' April 2019 għall-ammont ta' £875.00 (tmien mija u sebgħin *british pound*)
 - b. Fattura bin-numru 51173/0062: datata disgħa (9) ta' April 2019 għall-ammont ta' £17,500 (sbatax-il elf, u ħames mitt *british pound*);
3. Illi s-soċjeta` konvenuta hija għalhekk debitoriċi tas-soċjeta` rikorrenti fis-somma ta' tmintax-il elf, tlett mija u ħamsa u sebgħin *british pound*

(GBP 18,375) ekwivalenti bir-rata tal-lum għal għoxrin elf, sebgħa mija tnejn u erbgħin ewro u erbgħa u ħamsin ċenteżmu (€20,742.54);

4. Illi l-imsemmi ammont ta' tmintax-il elf, tlett mija u ħamsa u sebgħin *british pound* (GBP 18,375) ekwivalenti bir-rata tal-lum għal għoxrin elf, sebgħa mija tnejn u erbgħin ewro u ħamsin ċenteżmu (€20,742.54) huwa dejn ċert, likwidu u dovut u għalhekk fil-fehma tas-soċjeta` rikorrenti jikkonkorru l-elementi preskritti mill-Artikolu 167 et seq tal-Kap 12, tal-Liġijiet ta' Malta sabiex din il-kawża tiġi deċiża bid-dispensa tas-smiegħ, billi fil-fehma tal-istess soċjeta` rikorrenti, is-soċjeta` intimata m'għandhiex eċċezzjonijiet xi tressaq kontra t-talba għall-ħlas tal-imsemmi ammont;
5. Illi għalkemm saru diversi interpellazzjonijiet, dana l-ammont baqa' ma tħallasx mill-entita` konvenuta u għalhekk kellha sssir din il-kawża;

Tgħid għalhekk is-soċjeta` intimata għaliex dina l-Onorabbli Qorti ma għandhiex:

1. Taqta' l-kawża bid-dispensa tas-smiegħ ai termini tal-Artikoli 167 et sequitur tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta;
2. Tiddikjara illi s-soċjeta` intimata hija debitrice tas-soċjeta` rikorrenti Bauer Media AB għas-somma ta' tmintax-il elf, tlett mija u ħamsa u sebgħin *british pound* (GBP 18,375) ekwivalenti bir-rata tal-lum għal għoxrin elf, sebgħa mija tnejn u erbgħin ewro u erbgħa u ħamsin ċenteżmu (€20,742.54) għas-servizzi mogħtija lilha;
3. Tikkundanna lis-soċjeta` intimata PR9 Network Limited (C 88531) sabiex tħallas lis-soċjeta` rikorrenti Aledger Limited is-somma ta' tmintax-il elf, tlett mija u ħamsa u sebgħin *british pound* (GBP 18,375) ekwivalenti bir-rata tal-lum għal għoxrin elf, sebgħa mija tnejn u erbgħin ewro u erbgħa u ħamsin ċenteżmu (€20,742.54) għar-raġunijiet kif dettaljati;

Bl-ispejjeż u l-imgħaxijiet kontra s-soċjeta` intimata li tibqa' minn issa ngunta għas-subizzjoni."

Rat id-digriet tagħha tal-25 ta' Novembru 2019 li permezz tiegħu laqgħet it-talba tas-Sočjeta' Konvenuta li bis-saħħa tiegħu, stante li l-Attur nominee pproċeda bil-proċedura speċjali sommarja ai termini tal-artikolu 167 tal-Kap

12 tal-liġijiet ta' Malta, ammettietha tagħmel risposta ġuramentata minflok tgħaddi għas-Sentenza bid-dispensa tas-smiegħ;

Rat ir-risposta ġuramentata tas-Socjeta' konvenuta tat-12 ta' Dicembru 2019 li permezz tagħha wiegħbet u eċċepiet is-segwent:

- “1. Illi fl-ewwel lok u b'mod preliminari n-nuqqas ta' ġurisdizzjoni ta' din l-Onorabbli Qorti sabiex tiehu konjizzjoni tal-kawża odjerna u sussegwentement tiddetermina l-istess, u dan stante illi skond il-ftehim relattiv illi jissussisti bejn il-partijiet il-vertenza odjerna kellha tigi ntavolata quddiem il-Qrati kompetenti fl-Ingilterra;
2. Illi fit-tieni lok mingħajr pregudizzju għas-suespost u fil-mertu t-talbiet imressqa mir-rikorrent nomine huma għal kollox infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda minn din l-Onorabbli Qorti fl-intier tagħhom u bl-ispejjez kontra l-istess rikorrent nomine. Dan għas-segwent ragunijiet:
 - a) Illi l-ebda ammont ma huwa dovut lis-socjeta` Aledger Limited mingħand is-socjeta` esponenti;
 - b) Illi s-socjeta` Aledger Limited ma pprovdietx lis-socjeta` esponenti s-servizzi illi kienet giet inkarigata tipprovdi;
 - c) Illi s-socjeta` esponenti saħansitra sofriet danni konsiderevoli bhala konsegwenza ta' dan in-nuqqas da parti tas-socjeta` Aledger Limited.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.”

Rat li l-kawża tħalliet diversi drabi sabiex tiġi deċiża l-ewwel eċċezzjoni tas-Socjeta' Konvenuta dwar il-ġurisdizzjoni ta' din il-Qorti;

Rat li b'effett mis-seduta tad-9 ta' Marzu 2020, l-Avukat Victoria Cuschieri għarrfet lill-Qorti li minkejja diversi tentattivi li għamlet, il-patrocinati tagħha baqgħu ma għamlux kuntatt magħha;

Rat li fit-23 ta' Ġunju 2020, l-Avukat Victoria Cuschieri irrinunzjat seduta stante għall-patrocinju tas-Socjeta' Konvenuta;

Rat li fis-seduta tal-24 ta' Novembru 2020, l-Avukat Malcolm Mifsud talab li l-Kawża titħalla għall-provi tas-Socjeta' Konvenuta, kemm fuq il-mertu kif ukoll dwar l-ewwel eċċezzjoni u ddikjara li fuq il-mertu ma kellux aktar provi xi jressaq;

Rat li fis-seduta tat-8 ta' Frar 2021 fid-dawl tan-nuqqas ta' interess tas-Socjeta' konvenuta, fuq talba ta' Dr. Malcolm Mifsud, il-Kawża tħalliet għas-Sentenza fuq l-eċċezzjonijiet kollha u l-mertu tal-Kawża;

Rat li l-Qorti tat sal-1 ta' Marzu, 2021 biex is-Socjeta' Konvenuta tagħmel nota ta' sottomissjonijiet tagħha u b'dana kollu baqgħet inadempjenti;

Rat li sakemm din il-Kawża tħalliet għas-sentenza, is-Socjeta' Konvenuta baqgħet ma inkarigat ebda avukat ieħor;

Rat l-atti u dokumenti kollha tal-Kawża;

Rat li l-Kawża tħalliet għal-lum għas-Sentenza.

Konsiderazzjonijiet

Nuqqas ta' Ġurisdizzjoni

Fl-ewwel eċċezzjoni tagħha s-Socjeta' Konvenuta teċċepixxi s-segwenti:

“Illi fl-ewwel lok u b'mod preliminari n-nuqqas ta' ġurisdizzjoni ta' din l-Onorabbli Qorti sabiex tiehu konjizzjoni tal-kawża odjerna u sussegwentement tiddetermina l-istess, u dan stante illi skond il-

ftehim relattiv illi jissussisti bejn il-partijiet il-vertenza odjerna kellha tigi ntavolata quddiem il-Qrati kompetenti fl-Ingilterra;”

Għalkemm din l-eċċezzjoni qed tkun ibbażata “*skont ftehim li jissusisti bejn il-partijiet*”, dan il-ftehim baqa’ qatt ma ġie esebit. Il-kawża kienet tħalliet għal deċiżjoni dwar din l-eċċezzjoni. Għalkemm tali prova kien jispetta lis-Socjeta’ konvenuta li tagħmilha, dan mhux biss ma sarx, iżda talli ma ħadet ebda interess fil-Kawża, sal punt li kif ingħad aktar ‘l fuq, l-Avukat li kienet tippatroċinaha rrinunzjat għal dan il-patroċinju. Di piu’, mogħtija żmien biex tagħmel nota ta’ osservazzjonijiet baqgħet ma għamlet xejn minn dan kollu.

Għalhekk b’mananza totali ta’ provi dwar din l-eċċezzjoni, il-Qorti ser tkun qed tiċħadha.

Il-mertu

Il-Qorti tissenjala li mhux ser tkun qegħda tqies l-affidavits tas-Socjeta’ Konvenuta. Il-Qorti tfakkar, anke jekk dawn ġew presentati mingħajr permess tal-Qorti, li dawn ġew esebiti biss sabiex jingħata permess lis-Socjeta’ Konvenuta tressaq il-provi tagħha, liema talba kienet ġiet milqugħa. Is-Socjeta’ Konvenuta f’ebda ħin ma bdiet tressaq il-provi tagħha fil-mertu.

Il-Qorti tinnota li l-kawzi bi proċedura speċjali sommarja qegħdin jittieħdu wisq b’certu legġerezza. Il-Qorti tfakkar, li d-dispensa ta’ smiegħ f’dawn ix-

xorta ta' kawżi, hija eċċezzjoni għar-regola sagrosanta ta' smiegħ xieraq, li huwa ukoll garantit kostituzzjonalment.

F'dan ir-rekwiżit hemm kompriż wieħed mill-prinċipji bażilari tal-ġustizzja naturali: dak tal-*audi alteram partem*. Il-ħsieb wara din il-proċedura huwa dak li f'ċertu materji l-kawżi ma jittawlux inutilment, imma dan ma jneħħi xejn mis-siwi li d-drittijiet tal-partijiet xorta għandhom ikunu mħarsa. Għalhekk, il-minimu li tistenna l-Qorti hu, li l-proċedura stabbilita għal dawn il-Kawżi, hekk kominunament imsejġha bil-giljottina, tkun osservata rigorosament u *ad unguem*.

Il-Qorti ma tistax ma tinnotax, li f'kawżi ta' din xorta f'it huma dawk li josservaw din il-proċedura. Biex tant il-Qorti tagħti eżempju għall-artikolu 167 (2) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta li fost oħrajn jesigi li *il-każijiet ikkuntemplati f'dan l-artikolu, ir-rikors ġuramentat isir bil-miktub, skont il-formula stabbilita u għandu jkun fih l-ordni lill-konvenut biex jidher quddiem il-qorti fil-jum u fil-ħin li jiġu mogħtija* (Emfazi tal-Qorti).

Dan mhux dejjem ikun rispettatt, bħal fil-każ tal-Kawża odjerna. Bħal donnha saret prassi li minflok jingħata l-avviż li jinsab f'artikolu 156(1)(d) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta billi jithalla biss l-aħħar paragrafu tiegħu u cioe' "*Għalhekk huwa fl-interess ta' min jirċievi dan ir-rikors maħluf li jkellem avukat bla dewmien sabiex il-Qorti tisma' x'għandu xi jgħid fil-kawża.*"

Bir-rispett kollu dan ma huwa xejn konformi ma' dak li jiddisponi l-artikolu 167(2) tal-Kap 12 tal-liġijiet ta' Malta. Di piu`, il-proviso għall-artikolu 167(1) tal-Kap 12 jiddisponi li “ *l-attur jista' wkoll jippreżenta affidavit maħluf ta' kull persuna oħra, li jkun fih fatti li għandhom x'jaqsmu mat-talba, u li jikkonferma li l-persuna tkun taf b'dawk il-fatti personalment*”. Għalkemm dan il-proviso ma hux tassattiv, huwa desiderabbli li dan għandu jsir. F'din il-kawża l-Attur deherlu li għandu jippreżenta l-“affidavit” in kwistjoni fil-perkors ta' din il-kawża, pero' dwar dan, il-Qorti ser tagħmel il-kummenti tagħha aktar 'l quddiem (a' fol 27 u a' fol 33).

Il-Provi

Jibda biex jingħad, li fir-rigward tal-provi tas-Socjeta' Attrici l-Qorti irriskontrat nuqqas ta' provi. Sa fejn jirrigwarda x-xhieda li kellu jressaq l-Attur nomine l-ewwel ġie esebit dak li ssejjaħ “affidavit” ta' Fredrick Heem (a' fol 27). Pero' dan ma hux affidavit iżda **fotokopja** ta' dikjarazzjoni **mhux maħlufa**. Aktar tard ġiet esebita l-istess dikjarazzjoni, għal darba oħra fotokopja, li tidher li hija maħlufa. Dwar dawn ix-xorta ta' provi din il-Qorti kellha okkażjoni tosserva dan li ġej:

“Illi l-awtenticità ta' dokument, li minnha tiddependi leffikacija probatorja li l-ligi tirrikonoxxi lid-dokument, tezisti f' dawk l-ipoteziji mill-istess ligi stabbiliti. Senjatament l-Artikoli 627, 628 u 629 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili. Dawn jelenkaw kategoriji ta' dokumenti jew li ma hemmx bzonn li tigi pruvata l-awtenticità tagħhom (Artikoli 627 u

628) jew li għandhom bzonn li jkunu awtentikati (Artikolu 629). Dawn huma kollha ammissibbli u għalhekk producibbli bhala provi, anke jekk ikunu kopji (Artikolu 636).” (**Sentenza tas-27 ta’ Frar 2018 fl-ismijiet Paul Johnson Osunbor -vs- Direttur tar-Registru Pubbliku. Prim Awla per Imħallef Lorraine Schembri Orland**).

Affidavit kif trid il-liġi ma jaqa’ f’ebda waħda mill-kategoriji fuq imsemmija ta’ eżenzjoni tal-prova tal-awtentiċità`. Anzi, fejn si tratta ta’ xhieda barranin, bħal ma huwa l-każ li għandha quddiemha din il-Qorti, artikolu 622A tal-Kap 12 tal-liġijiet ta’ Malta jiddisponi hekk:

“(1) *Minkejja d-dispożizzjonijiet tal-artikoli 613 sa 622, meta tkun tenħtieġ tinstama’ x-xiehda **ta’ xhud li jkun jinsab barra minn Malta**, u dik il-persuna tkun għamlet affidavit dwar fatti li tkun taf bihom quddiem xi awtorità jew persuna oħra li jkollha jedd f’dak il-pajjiż fejn ikun joqgħod ix-xhud li tagħti ġuramenti, jew quddiem uffiċjal konsulari ta’ Malta li jkun qed jaqdi dmirijietu fil-pajjiż fejn ikun joqgħod ix-xhud, **dak l-affidavit kif debitament awtentikat** ikun jista’ jinġieb bi prova quddiem qorti f’Malta; u d-dispożizzjonijiet tal-artikoli 623, 624 u 625 għandhom ikunu jgħoddu għal kull affidavit bħal dak”.*

Il-Qorti għalhekk tqis, li għaladarba d-dokumenti esebiti u fuq indikati, ma jistgħux jagħmlu prova skont il-liġi minħabba n-nuqqas ta’ awtentiċità’ tagħhom, is-Socjeta’ Attrici naqset milli tressaq provi biżżejjed, jew skont il-liġi, biex tipprova it-talbiet tagħha.

Decide

Għaldaqstant għar-raġunijiet fuq imsemmija din il-Qorti qegħdha tiddieċiedi l-kawża billi tiċġad l-ewwel eċċezzjoni tas-Socjeta' Konvenuta u tiċġad ukoll it-talbiet tas-Socjeta' Attrici.

Spejjes tal-kawża għandhom ikunu kwantu għal żewġ terzi ($\frac{2}{3}$) għas-Socjeta' Attrici u kwantu għat-terz ($\frac{1}{3}$) l-ieħor għas-Socjeta' konvenuta.

Imħallef Toni Abela

Deputat Registratur